

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Веселин ВУЧКОВ,
член на Научното жури в процедура за придобиване на
образователната и
научна степен „доктор”, обявена в Югозападен университет „Н. Рилски“
– Благоевград,
по научна специалност „История на България”,
професионалното направление 2.2. История и археология,
област на висше образование 2. Хуманитарни науки;
съобразно Заповед № 832/10.05.2023 г. на Ректор на
ЮЗУ „Н. Рилски“ проф. д-р Борислав Юруков

Автор на Становището: проф. д-р Веселин Бориславов ВУЧКОВ

Кандидат: Стефан Титков ИВАНОВ – докторант в редовна форма на обучение при катедра „История“ на Правно-исторически факултет ЮЗУ

I. Обобщени данни за представената дисертация

Дисертантът Стефан Иванов е представил за защита дисертация, разработена в редовна форма на обучение под научното ръководство на доц. д-р Стефан Дечев. Бил е докторант по „История на България (нова и най-нова българска история)“.

Заглавието на дисертационния труд е: „Исторически аспекти на престъпленията срещу личността и собствеността в България 1944 – 1989 г.”.

Представеният труд е структуриран в *три глави*, съдържа също *увод* и *заключение*, както и *посочени извори* и *историография*. Представени са и *таблици*, *графики* и *приложения*.

Общият обем на дисертационния труд е 303 страници.

Структурата на дисертационното изследване е сполучлива и логически издържана.

II. Основни приноси (научни и научно-приложни) и резултати: характеристика и оценка

Ще открия два по-съществени *приноса*:

Първо, важен е приносът при изследване на динамиката на престъпността в Народна република България за периода от 1944 г. до 1989 г. Подбрани са сполучливи типове престъпни прояви: кражби, грабежи, изнасилвания и убийства. Това са най-масовите престъпления

срещу собствеността и срещу личността като интензитет на проявление, а техният анализ позволява ситуиране в исторически контекст. От своя страна това позволява формулирането на съответни изводи, като авторът се е справил и с тази задача. Положително оценявам не само представената динамика, но и мотивите за извършване на очертаня кръг от престъпления, както и факторите, влияещи върху криминалната престъпност в НРБ. Тематиката позволява известна интердисциплинарност на изследването, това е забелязано от докторанта още в уводните думи към изследването, а също при представяне на динамиката на престъпността, на мотивите и факторите, генериращи престъпност; именно тук тази интердисциплинарност е показана най-сполучливо.

Второ, съществен принос откривам при авторския анализ по тематиката на изложението, но представен през призмата на органиграмата на Министерството на вътрешните работи (структури, звена от различен ранг, кадрови състав, обучение). Изводите са подкрепени от солидна документална основа, а за целта е било необходимо изследването и на редица закони, подзакони и други вътрешноведомствени актове. Силно впечатление ми направиха разсъжденията относно статута на следствието, както и относно работата с информаторите – агентурен апарат и пр.

Изложението е илюстрирано богато чрез съответни графики и таблици. Ползваният извор на материал е богат.

На основата на гореизложеното смятам, че *авторът на дисертационния труд притежава задълбочени теоретични знания по специалността и категорична способност за самостоятелно научно изследване; трудът съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката.*

III. Критични бележки и препоръки

Ще отправя една *по-обща критична бележка*:

Заглавието на Глава първа е „Динамика на криминалната престъпност (1944 – 1989)“, а в нейното съдържание са включени четири вида престъпни прояви (кражби, грабежи, ирнасилвания, убийства). Известно прецизиране тук не би било излишно, доколкото понятието за криминална престъпност – само по себе си противоречиво дори от съвременна гледна точка – включва и други видове престъпления по смисъла на българското наказателно право.

Мога да отправя и някои *дребни препоръки* – например за по-стриктно формулиране на предмета на науката „криминалистика“, на понятието за престъпление, на дефинициите за кражба или грабеж и др. под.

Това обаче не повлиява на окончателната ми положителна оценка.

IV. Заключение

Изхождайки от положителната оценка за представения дисертационен труд, с убеденост формулирам своята *положителна оценка* и препоръка към Научното жури да гласува *за* присъждането на кандидата Стефан Т. Иванов на образователната и научна степен „доктор”.

18-ти май 2023 г.
гр. Благоевград

Член на журито:
/проф. д-р В. Вучков/

SOUTH WEST UNIVERSITY "NEOFIT RILSKI" - BLAGOEVGRAD
FACULTY OF LAW AND HISTORY

OPINION

by Prof. Ph.D. Veselin VUCHKOV,
**member of the Scientific Jury in a procedure for the acquisition of
the educational and
scientific degree "Ph.D", announced at Southwest University "N. Rilski" -
Blagoevgrad,**
*in the scientific specialty "History of Bulgaria",
professional direction 2.2. History and Archaeology,
field of higher education 2. Humanities;
in accordance with Order No. 832/10.05.2023 of the Rector of
SWU "N. Rilski" Prof. Dr. Borislav Yurukov*

Author of the Opinion: Prof. Dr. Veselin Borislavov VUCHKOV

**Candidate: Stefan Titkov IVANOV - full-time doctoral student at the Department of
History of the Faculty of Law and History of the SWU**

I. Summary data for the presented dissertation

The doctoral student Stefan Ivanov has submitted for defense a dissertation developed in a regular form of education under the scientific guidance of Prof. Dr. Stefan Dechev. He was a doctoral student in "History of Bulgaria (Modern and Contemporary Bulgarian history)".

The title of the dissertation is: "Historical aspects of crimes against the individual and property in Bulgaria 1944 - 1989".

The presented work is structured in three chapters, it also contains an introduction and conclusion, as well as indicated sources and historiography. Tables, graphs and appendices are also presented. The total volume of the dissertation is 303 pages. The structure of the dissertation is successful and logically supported.

II. Main contributions (scientific and scientific-applied) and results: characterization and evaluation

I will single out two more significant contributions:

First, the contribution to the study of the dynamics of crime in the People's Republic of Bulgaria for the period from 1944 to 1989 is important. Successful types of criminal events were selected: thefts, robberies, rapes and murders. These are the most widespread crimes against property and against the individual in terms of intensity of manifestation, and their analysis allows to situate them in a historical context. In turn, this allows to formulate relevant conclusions, and the author has coped with this task as well. I positively assess not only the presented dynamics, but also the motives for committing the outlined range of crimes, as well as the factors influencing criminal activities in Socialist Bulgaria. The topic allows certain interdisciplinary research and this was mentioned by the doctoral student already in the introductory words to the research. It was also done when he presents the dynamics of crimes, the motives and factors generating them; it is here that the interdisciplinary nature of the research is shown most successfully.

Secondly, I find a significant contribution in the author's analysis of the theme of the exhibition, but presented through the prism of the organization chart of the Ministry of Internal Affairs (structures, units of different ranks, personnel, training). The conclusions are supported by a solid documentary basis, and for this purpose it was necessary to study a number of legal, by-laws and other internal departmental acts. I was strongly impressed by the reflections on the status of the investigation, as well as on the work with informants - agency apparatus, etc.

The presentation is richly illustrated by relevant graphs and tables. The source material used is rich.

Based on the above, I believe that *the author of the dissertation has in-depth theoretical knowledge of the specialty and a definite ability for independent scientific research; the work contains scientific and scientific-applied results that represent an original contribution to science.*

III. Critical notes and recommendations

I will make a more general critical note:

The title of Chapter One is "Dynamics of Crime (1944 - 1989)", and its content includes four types of criminal activities (theft, robbery, rape, murder). Some clarification here would not be superfluous, insofar as the concept of "криминалната престъпност"

is in itself contradictory even from a modern point of view. It also includes other types of crimes in the sense of Bulgarian criminal law.

I can also make some small recommendations - for example, for a more strict formulation of the subject of the science "criminology", the concept of crime, the definitions of theft or robbery, etc.

However, this does not affect my final positive rating.

IV. Conclusion

Proceeding from the positive assessment of the presented dissertation work, *I confidently formulate my positive assessment and recommendation to the Scientific Jury to vote for awarding the candidate Stefan T. Ivanov the educational and scientific degree "Doctor".*

May 18, 2023

Blagoevgrad

Jury member:

/prof. Dr. V. Vuchkov/